

İstişare: İşlerimizi Danışarak Yapmak

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ
بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

عَنِ النَّبِيِّ ﷺ: مَا خَابَ مَنْ اسْتَخَارَ وَلَا نَدِمَ مَنْ اسْتَشَارَ
وَلَا عَالَ مَنْ اقْتَصَدَ

Muhterem Müslümanlar!

Müslüman işlerini istişare ile yapar. O hâlde öncelikle istişarenin ne olduğunu öğrenmeliyiz. İstişare, bir kişi veya heyetin fikrine müracaat etme; görüşünü alma ve danışma demektir. Kur'ân-ı Kerîm'de ve Peygamberimiz (s.a.v.)'in sünnetinde istişareye önem verilmesi istenmektedir. Hutbemizin başında okumuş olduğumuz âyet-i kerîmede Müslümanların özelliklerinden bahisle Rabbimiz (c.c.) müminleri işlerini istişare ile yapanlar diye vasıflandırmış ve şöyle buyurmuştur: **“Onlar Rableri'nin davetini kabul ederler ve namazı dosdoğru kılarlar. Onların işleri de kendi aralarında bir istişare iledir. Onlar, kendilerine verdiğimiz rızıktan Allah yolunda harcarlar.”**¹ Bir diğer âyet-i kerîmede ise istişare edilmesinin önemi Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'e verilen müşavere emri içinde anlatılmıştır: **“Sen (o zaman), sırf Allah'ın rahmetiyle onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık onları sen bağışla, onlar için Allah'tan mağfiret dile. (Yapacağın) işlerde onlara da danış, bir kere de azmettin mi, artık Allah'a dayan. Muhakkak ki Allah kendine dayanıp güvenenleri sever.”**²

Değerli Kardeşlerim!

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) ise istişarenin önemi ve neticesi hakkında: **“İstihare eden aldanmaz, istişare eden pişman olmaz, iktisat eden (tutumlu harcayan) yoksul**

olmaz.”³ buyurmuştur. İstişare konusuna Peygamber Efendimiz (s.a.v.)'in verdiği önemi göstermesi açısından sahabe-i kiramın şu tespitleri de önemlidir. Ebû Hureyre (r.a.) diyor ki: **“Arkadaşları ile istişarede Hz. Peygamber kadar ileri giden bir başkasını görmedim.”**⁴ Ayrıca Peygamber Efendimiz (s.a.v.) istişarenin kiminle yapılmasının uygun olacağı konusunda da uyarılarda bulunmuş ve bir hadîs-i şerifinde şöyle buyurmuştur:

“Müsteşar, (kendisiyle istişare edilen kişi) güvenilir bir kimse olmalıdır.”⁵ Dolayısıyla istişare edilecek kişiler, ilmî ve dinî konularda bilgili, sözüne sadık ve takva sahibi kimselerden olmalıdır.

Aziz Kardeşlerim!

Kur'an ve sünnet uygulamasında görüldüğü üzere, istişare etme ahlak ve âdeti her Müslüman'da olması gereken hasletlerdendir. Akıllı insan istişare eden, başkalarının düşüncelerine saygılı olan ve onlardan yararlanan insandır. Bir insan sadece kendi fikirleriyle yetinir; hatta onları zorla diğer insanlara kabul ettirmeye çalışırsa, birçok fırsatı kaçırmış olacağı gibi, çevrelerinden de nefret görürler. Bir işe başlamadan evvel, o işin neticesi güzelce düşünülmez, bilgi ve tecrübe sahibi olanlarla görüşülmezse, hayal kırıklığı ve pişmanlıklardan kurtulmak mümkün olmayabilir. Önü sonu düşünülmeden içine girilmiş birçok iş vardır ki, iki adım ileri götürülemediği gibi, o işe teşebbüs edenlerin toplum içinde itibar kaybetmelerine de sebep olur.

Bundan dolayıdır ki, Müslümanlar olarak **“Bilsen de bilene danış!”** sözünden hareketle alacağımız kararlarda istişaresine güvendiğimiz kardeşlerimizle görüşerek meşverette bulunalım. Çünkü Allah resulünün bildirmesine göre: **“İstişare eden pişman olmamıştır.”**

³ Taberânî, el-Mu'cemu'l Evsat, 14/394, H. No: 6816; Keşfu'l-Hafâ, 2/242

⁴ Tirmizî, Sünen, Cihad 34

⁵ İbn Máce, Sünen, Kitabu'l Edeb, H. No: 3745

¹ Şûra suresi, 42:38

² Âl-i İmrân suresi, 3:159